

PLEOGRAF. HISTORYCZNO-FILMOWY KWARTALNIK FILMOTEKI NARODOWEJ

nr 1/2022

Polskie kino gatunków

Nie bez powodu kino gatunków kojarzone jest głównie z kinematografią amerykańską – to właśnie w Hollywood powstają klasyczne westerny, musicale, filmy gangsterskie – część z nich zapisała się w historii kina jako blockbustery. Wyznacznikami poszczególnych gatunków są emocje, jakie dzieło ma wywołać u widza; horror powinien straszyc, komedia zaś bawić, a melodramat wzruszać.

O ile w kinie amerykańskim wypracowano wzory fabuł oraz doskonale je wyrażające formy, o tyle w kinie polskim dominuje indywidualizm. Nie oznacza to jednak, że rodzimi reżyserzy nie podejmowali prób tworzenia kina gatunków. W okresie II Rzeczypospolitej widzowie byli zalewani falami komedii i melodramatów. W epoce Polski Ludowej twórcy realizowali najczęściej filmy wojenne, charakterystyczne dla tego okresu były również komedie (niektóre z nich doczekały się miana filmów kultowych) oraz kino retro, zdecydowanie rzadziej sięgano do innych gatunków: westernu, thrillera, horroru, czy filmu *science fiction*. Po 1989 roku filmowcy starali się przenieść na ojczysty grunt wzory kina amerykańskiego, ikonicznym przykładem tej tendencji są filmy Władysława Pasikowskiego na czele ze słynnymi *Psami*. We współczesnym kinie polskim widoczny jest renesans kina gatunków. Przykładami mogą być zrealizowana w konwencji westernu *Magnezja* (reż. Maciej Bochniak, 2021), produkcja łącząca elementy kryminału, komedii i kina gangsterskiego czy *Najmro. Kocha, kradnie, szanuje* (reż. Mateusz Rakowicz, 2021), jak również prekursorski slasher *W lesie dziś nie zaśnie nikt* (reż. Bartosz M. Kowalski, 2020).

Interesuje nas szeroko pojęta refleksja nad kinem gatunków w filmie polskim. Czy kino gatunków należy traktować jako margines dominujących nurtów autorskich i kina stylu zerowego? Czy też kino gatunków to najbardziej fascynująca i nieodkryta część historii kina polskiego? Czy filmy rozrywkowe, filmy klasy B, zakorzeniły się w rodzimej kinematografii? Czy za wartościowe należy uznać zarówno polskie komedie, jak i horrory, filmy akcji, melodramaty, kryminały, filmy wojenne, westerny? Czy Polacy potrafią łączyć gatunki, żonglować konwencją, bawić się kinem?

Przykładowe obszary tematyczne:

- Współczesna sytuacja kina gatunków.
- Produkcja i dystrybucja polskiego kina gatunków.
- Mistrzowie kina gatunków.
- Gatunkowe przygody mistrzów kina artystycznego (gatunki w interpretacji klasyków: Andrzej Wajda, Krzysztof Zanussi, Grzegorz Królikiewicz i inni).
- Efekty specjalne w polskim kinie gatunków.
- Hybrydy gatunkowe.
- Remake kina gatunków.
- Recepcja polskiego kina gatunków – w kraju i zagranicą.
- Rola kina gatunków w okresie II Rzeczypospolitej, Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, III RP.
- Nowe spojrzenie na klasyczne polskie filmy gatunków.
- Zapomniane, niechciane, ocenzurowane – polskie filmy gatunków.
- Niezrealizowane scenariusze filmów gatunków.
- Koprodukcje kina gatunków.

Na teksty czekamy do 15 marca 2022

Adres e-mail: pleograf@fina.gov.pl

Informacje dla autorów:

<https://pleograf.pl/index.php/informacje-dla-autorow/>

<https://pleograf.pl/index.php/call-for-papers/>